



Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. III. Sigillo Confessionis obligantur Confessarius, Interpres,
Internuntius, Consiliarius, & Prælatus, à quo justè petitur venia absolvendi
à reservatis; immo quicumque per Confessarium justè ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](#)

disponit. 12. n. 30. in fine) sigilli secretum agnoscere, & servare etiam in hoc casu.

Hoc verè dixit Dicastillo ; sed perperam citat Præpositum, tamquam reclamantem sententia Lugonis, cùm in terminis eam doceat q. 11. de penit. n. 22. ibi: Alter dicendum de eo, qui scienter confiteretur non Sacerdoti, putans ministrum hujus Sacramenti non necessariò debere esse Sacerdotem ; quia talis errat in jure, & formalī conditione ministri , neque ejus Confessio prudenti estimatione censeri potest sacramentalis, & ex eo, quod tali casu aliquis non obligetur sigillo Confessionis, ea non potest merito reddi odiofa. Ita hic Autor.

Melius citat Dicastillo Navar. in Manuall. cap. 8. n. 7. ubi generaliter docet, non solum Sacerdotem, sed etiam laicum, cui propter aliquam necessitatem fit Confessio, obligari sigillo Confessionis. Hoc certum est apud Omnes, si non oritur obligatio sigilli ex hujusmodi Confessionibus, saltem oriri strictissimum alijs secretum naturale.

Item certum est (ut progediamur ad secundam partem Conclusionis) non oriri obligationem sigilli ex Confessione, seu narratione peccatorum, facta animo irridendi Confessarium, aut ipsum Sacramentum, vel intentione Confessarium ad peccatum pellicendi. Ratio patet ex dictis ; quia non est Confessio sacramentalis, utpote facta sine animo accipiendo Absolutionem, id est, abscondi se coram Iudice, à Christo instituto , ut ab illo vel absolvatur, vel curetur seu juvetur eo modo, quo ipse judicaverit expedire ; immo potius cum animo opposito.

Hujus rei exemplum afferit Sotus 4. dist. 18. q. 4. a. 5. dicens: Cardinalis quidam, qui conspirationem in Pontificem moliebatur, confessus est alteri ejusdem ordinis Domino, & quidem sacramentaliter, sed tamen eā intentione, ut eum in suam coniunctionem traheret. Postea verò per aliam viam re comperta, Cardinalis, qui Confessionem audierat, de hoc accusatus fuit, quod rem non proutius detegisset, immo ob id fuit pecunia multatus ; & nisi ignorantiam sibi obtendisset, acrius fuisset punitus.

Nec refert; quod confitens protestetur, se loqui sub sigillo; quia ab ipsius voluntate non dependet sigillum, sed ex institutione Christi, qui soli Absolutioni annexuit illud, non quod Absolutio necessariò debeat sequi, ut patet ex dictis; sed quod peccata debeat dici cum aliquo saltē ordine ad illam, ut jam explicatum est. In his autem casibus dicuntur sine ullo tali ordine, immo potius cum ordine opposito.

Alioquin quoties aliquis loqueretur cum Sacerdote de peccatis suis, posset velle imponere obligationem sigilli, quod nemo dixerit; estò etiam id fieret petendi consilii causà, dummodo illud consilium non sit necessarium ad Con-

fessionem, neque in ordine ad Confessionem petatur.

Quod addo; quia si foret necessarium ad Confessionem, & in ordine ad Absolutionem peteretur, existimarem talem consilium obligari sigillo Confessionis, ut edico Conclus. sequenti, quæ talis est:

CONCLUSIO III.

Sigillo Confessionis obligantur Confessarius, Interpres, Internuntius, Consiliarius, & Praelatus, à quo justè petitur venia absolvendi à reservatis; immo quicumque per Confessarium justè vel injustè, aut casu transiens, vel malitiosè auscultans, venit in notitiam peccatorum; secùs qui absque necessitate audiunt ex libera voluntate pœnitentis, v. g. publicè confitentis, vel peccata sua in charta desribentis.

Hec Conclusio agit de illis personis, quæ obligantur sigillo Confessionis. Atque in ^{59.} *Confessario* primis, Confessarium eo obligari extra dubium ^{ritus tenetiss.} *sigillo*, est; nam respectu ipsius Confessio propriissime dicitur sacramentalis, utpote, qui potest sacramentaliter absolvere à peccatis.

De Interpretē & Internuntio aliqua occurrit difficultas; tum, quia non habent Claves, neque sunt instrumentum Christi in illo actu, sed organum pœnitentis; tum, quia pœnitentis non tenetur illo modo confiteri; ergo non est, cur obligat tam rigorosè Interpretē aut Internuntium, sed sufficiet naturale secretum.

Ita docet Cajet, verb. *Confessio condit. 11. Negant Cet. ibi*: Verum adverte hic perspicaciter duo. Primò quoad Confessionem per Interpretē, quod licet in casu, quo non propria lingua intelligitur, possit fieri Confessio per Interpretē: non tamen tenetur aliquis ad hunc modum confitendi; quia non tenetur nisi Sacerdoti confiteri per seipsum, & tanto minus, quanto Interpretē, cùm non se teneat ex parte Sacerdotis, cui ut Deo peccata revelantur, sed ex parte pœnitentis, ex cuius ore loquitur, non tenetur sigillo Confessionis propriè dicto, sed sigillo fidelitatis tenere secretā confitentis peccata. Hec ille.

Idem docet Sotus 4. dist. 18. q. 4. a. 5. ^{60.} Conclus. 4. ubi in primis dicit, dum alia & *sunt.* persona

persona præter Confessarium Confessioni miscetur, aliquid ejusdem obligationis participat, quāvis proprie loquendo sigillum Confessionis non habeat. Sigillum enim Confessionis insegitur Clavem Scientiæ: ob id enim quod Sacerdos Clavi Scientiæ pollet ad cognoscendum peccatum in Sacramento, sigillum quo tenetur eandem Confessionem celare, sit ei sacram, & sacrâ fide inviolabile, & dum illud rumpit, sit sacrilegus, putâ sacri violator. Sæculares vero non habent eandem Clavem Scientiæ, & ideo neque sigillum eis est sacram; atque adeò nec subduntur pœnis justiæ, tamquam sacrilegi, si illud referent; nihilominus aliquid ejusdem sigilli participant; atque adeò æteriori vinculo tenentur Confessionem illam celare, quam si, sub alia quacumque secreti fide, extra Confessionem illa novissent.

Per hoc respondetur ad sigillum, quod tenetur Interpres Confessionis servare: jam enim diximus, illud non esse sacram, sicut in Sacerdote; quia illa Confessio non est necessaria, licet magnum afferat secreti vinculum. Et idem dicendum, si quis confiteretur laico. Si autem quis confiteretur per Internuntium, peccaret quidem mortaliter Internuntius revelans, non tamen tam graviter quam Interpres, quia illa Confessio non est validæ, sed per imprudentiam confitentis facta. Hucusque sotus.

At vero Scotus 4. dist. 17. q. 1. n. 31. sic ait: Sed primum non videtur necessarium: quia forum iste ex natura sua est secretissimum: ergo non tenetur aliquis ad istum forum ut aliquo modo publicus; sed licet Interpres velut celare, & teneatur celare sicut Sacerdos &c.

Ergo, secundum Scotum, licet Confessio per Interpretem non sit necessaria; equidem Interpres tenetur celare peccata, sicut Sacerdos; ergo eadem sigillo obligatur. Ita communiter Doctores, quos citat & sequitur Suarius Disp. 33. Sect. 4. n. 4.

Ratio est; quia haec obligatio secreti manat ex eodem precepto divino, cuius signum est, tum quod præcipue imponitur propter Sacramentum ipsum; tum etiam, quia violatio talis secreti non solum est iniquitas, sed etiam sacrilegium. Unde Interpres non solum est instrumentum pœnitentis, sed etiam Sacerdos: nam sicut alter per illum loquitur, ita etiam suo modo Sacerdos per illum audit, ideoque participat secretum ejus.

Nec refert, quod pœnitentis non teneatur illo modo confiteri; quia etiam non tenemur venialia confiteri: & nihilominus directè cadunt sub sigillo. Unde constat idem dicendum esse de Internuntio; nam est eadem ratio. Hæc ille.

Sed meo iudicio, quod venialia directè cadant sub sigillo, tametsi non sit necessitas ea

confitendi, solum probat obligationem Confessarii, qui per Interpretum audit Confessionem, quam nemo hæcenus negavit. Ergo etiam obligatur ipse Interpres, posset aliquid negare Consequentiam: quia respectu ipsius non est Confessio sacramentalis.

Respondeo; sufficit quod sit Confessio sacramentalis respectu Sacerdotis: hoc ipso est illa notitia datur Interpreti in ordine ad Claves, sive in ordine ad Absolutionem sacramentalis non tantum remota, sed latissimè; datur quippe, ut per Interpretum penitentis sacramentaliter confiteatur: ergo nulla est ratio, quare illud secretum naturale, quod indubio ibi reperitur, nequeat etiam appellari secretum sacram, utpote per se ordinatum ad rem sacram; id est, ad usum Sacramenti pœnitentiarum, qui in tali casu à Deo est permisus, & penitus oboleretur seu impeditetur, si Interpretis in illo casu posset illa peccata revelare, non minus, quam si ipse Sacerdos posset velare.

Quāvis ergo Sacerdos principaliter obligetur, quia ipsi principaliter confitetur penitentis, & respectu ejus illa Confessio propriè & principalissime, ut sic loquar, est sacramentalis; ipse enim est, qui gerit vices Dei in hoc foro, & tamquam Index sacramentorum absolvit; equidem etiam Interpretis modo concurret ad hoc iudicium, loquens sicut dictum est, in persona penitentis, & audiens in persona Sacerdotis, & ideo minus principaliter eandem à parte rei, quāvis non tam gravem, obligationem participat, id est obligationem justitiae & religionis, in nullo proribus casu revelandi hujusmodi peccata; rectetur obligatio sigilli, vel non, quælio el de nomine.

Et vero tametsi non sit obligatio ita confitendi, nihilominus per talen Confessionem impleri potest preceptum divinum, ut certum est, quod non potest fieri per Confessio nem venialis aut iteratum mortalium; ergo ex his Confessionibus oritur sigillum, quidam etiam ex illa, non solum in Confessorio, sed etiam in Interpretate? Nam etiam illa notitia datur Interpreti ad servandum preceptum Christi, per consequens debuit dati sigillum pro illa notitia.

Si dixeris; preceptum Christi non obligat ad illam Confessionem: ergo per illam non impleretur preceptum Christi.

Respondeo; preceptum Christi obligat ad confitendum; sed qui confitetur per Interpretum, verè confitetur: ergo adimpleretur preceptum Christi; unde non tenetur penitus dati opportunitate per seipsum eadem peccata confiteri; ergo signum est, quod per priorem Confessionem adimplaverit preceptum divinum Confessionis, estò hic & nunc tale preceptum non obligaret ad illum modum Confessionis.

61.
Affirmat
Scotus,

& alii DD.
communi-
ter.
Probatur.

62.
Occurrunt
objectiones.

65. Quæ autem Interpretis, eadem est ratio Internuntii, si per illum possit fieri valida Confessio, de qua difficultate alibi egimus. Et eadem potest esse ratio de Nuntio, per quem peritur facultas à Superiori ad Absolutionem à peccato reservatō, ut infra videbimus; quia & illa notitia ordinatur, & datur intuitu Sacramenti.

Ex quo patet; male facere, qui plures pueri dolli capaces, vel de quibus dubitatur, a similes, simul faciunt confessari. Primo, quia Sacramenta utuntur ad jocum. Secundo, quia periculum sigilli, quod pueri, audientes mali tua peccata, non apprehendunt, & prorsus ignorant. Et tertio, quia cap. *Omnis utriusque sexus* 12. de Pœnit. & remiss. scriptum est: *Omnia sua solus peccata faciem semel in anno fideliter confutatur proprio Sacerdoti.* Isti autem pueri non consententur soli, id est, secreto apud solum Confessarium, sed magis publice apud Confessarium & alios pueros simul confessantes. Hec ergo consuetudo, (quæ verius dicitur corruptela) si forte alicubi inveniatur, penitus est abolenda.

66. Sed quid, si Confessarius indigat consilio aliquius Doctoris, ut debite hic & nunc fungatur suo officio, sicutne hujusmodi Confessarius adhibitus de licentia penitentis, obligatur eodem sigillo, quo Confessarius?

Confessarius
diligenter si-
gillo
datur
Diana
Pœnit.

Affirmat Conclusio, quæ est Suarri supra n. 6. & Aliorum, quos vide apud Diana part. 2. tract. 1. Miscell. resol. 14. ipse autem putat oppositam sententiam esse probabilem, pro qua citat Vasquez q. 93. a. 4. dub. 2. n. 10. & alios. Probat autem; quia Confessarius iste accipit nonniam peccatorum non ab ipsa Confessione, quasi signifikat, sed ab ipso penitentie, ac si ipse referret (quia idem est, si de consensu illius referat Sacerdos) jam vero non novit ex Confessione penitentis, sed relatione facta extra Confessionem ab ipso penitente, vel à Sacerdote de consensu illius, quod idem est, ac si ipse referret: quod vero ita refertur, nec in Confessione, neque ex Confessione refertur. Ergo non oritur obligatio sigilli Confessionis. Ita Diana.

67. Sed propter illud argumentum non arbitror recedendum à Conclusione, quam ego judico probabilem. Et ratio ejus est; quia tota notitia, quam habet Confessarius, subordinatur voluntati penitentis, ac proinde non potest alteri communicari, nisi cum simili subordinatione. Ergo nisi penitentis consentiat, non poterit Confessarius eam alteri communicare. Atqui non consentit hoc ipso, quod dat licentiam Confessario: ergo &c.

Probo Sublumptum; quia si interrogaretur, indubie responderet, se velle retinere obligationem sigilli, quantum fieri potest. Vero ergo absolute non potest illa notitia dari Confessario, cum obligatione sigilli, vel certe censetur

eo modo dari; hic enim modus, si possibilis est, maxime congruit reverentia Sacramenti, quod alioquin fieret odiosum penitenti, qui merito poterit timere, quando habet calus aliquos perplexos; ne forte Confessarius per se sit sufficiens ad eos resolvendum, & per consequens debeat alium consulere, adeoque suum peccatum revelare absque obligatione sigilli. Ergo reverentia Sacramenti planè expediens fuit, ut penitentis posset extendere obligacionem sigilli ad Confessarium.

Dices cum Regio Disp. 9. n. 43. Christus imponens eam obligationem, solum voluit prospicer ei peccatorum narrationi, quæ necessaria est ad obtinendam sacramentalem Absolutionem; atqui nunquam ad illam præcisæ est necessarium, ut Confessarius audita in Confessione alteri reveleret, præsentim ita ut persona confessantis cognoscatur ergo &c. Minor probatur; quia quod necessarium sit aliquando, auditæ in Confessione, confilii vel auctiuii pœndi causa alteri explicare fit, vel quia Confessarius dubitat, an penitentis tenetur aliquid restituere, vel an posse imposterum sine peccato in tali vel tali statu perseverare, aut talen contractum exercere; ut liberdad matrimoni, aut simile quid facere; vel deum, quia ratione casus reservati non potest eum absolvere, nisi ad hoc facultatem obtineat.

Qualicumque autem ex omnibus ejusmodi casibus posset oriiri necessitas, aperiendi alteri auditæ in Confessione, haec in solo postremo casu oritur aliquo modo ex vi ac institutione ipsius Confessionis, sive ut penitentis posset directè absolvī a peccatis. Ita reliquis autem omnibus nullo modo indē oritur (nam penitentis siue illa tali revelatione potest statim absolvī, modo promittat se postea per se (quod in Confessione facere potest) vel per Confessarium, vel per alios consularum viros doctos & eorum iudicio statutum) sed oritur ex eo, quod penitentis imposterum tenetur vitare omnia peccata & proxima peccandi pericula.

Unde teneretur per se, vel per alios eodem modo solum statum aperire, et si Confessio nonquam esset instituta. Quare quod is, cui extra Confessionem talia revelantur per Confessarium non obligatur sigillo, nullo modo reddit odiosam Confessionem. Adde, hanc revelationem communiter posse sufficienter fieri, ita ut non possit colligi persona penitentis, & consequenter sine illo ejus gravamine.

In postremo autem casu nunquam videtur occurrere necessitas ullo modo revelandi Confessionem. Nam si velit penitentis, potest semper per se Superiorum adire, ei que confiteri, vel committere priori Confessatio, ut ita petat facultatem absolvendi a casu reservato, ut nullo modo persona confessantis possit colligi.

Ex quibus patet, nullo modo reddi onerosam Confessionem per hoc, quod ita consulus

N II non

non teneatur ad sigillum; quare cum sigillum solum sit impositum, ne Confessio reddatur onerosa, ratio legis ad eum casum nullo modo se extendit. Hucusque Regius.

70.
Prima ref-
ponio Ar-
riagz.

Respondet Arriagz Disp. 45. n. 17. Si haec objectio quidquam valet, sequi, multos non teneri ad sigillum Confessionis, quos tamen tenet iudicentur ipsi Adversarii; nam neque ille, qui casu est in eodem loco Confessio, & ea peccata audiret, nec qui Confessionem scriptam inveniret, nec qui a Confessario inique ea narrante audiret, teneretur: quia haec omnes narrationes non sunt instituta a Christo ad obtinendam sacramentalem Absolutionem.

Respondet II. posse negari, illam consultationem non esse institutam; nam Christus instituit Sacerdotes, ut prudentes ministros, ac proinde voluit, ut quando ex se non sufficiunt, consulant viros prudentes. Tota ergo ea consultatio dici potest ex Christi institutione venire; ideoque debuit omnis illa notitia manere sub sigillo ad penitentiam securitatem. Haec ille.

Approban-
tur ab Au-
to.

71.
Penitentia
habet jus ut
suum sta-
tum aperiat
in ipsa Con-
fessione.

72.

Si merito;
quia si Consiliarius non teneat
sigillo, jam loquendo cum Confessario, com-
municat ei scientiam eorumdem peccatorum
non signatam; ergo Confessarius sine fratre
sigilli poterit illa peccata revelare, & quae ac ipse
Consiliarius, & per consequens quando foret
necessarium pro bono communii teneretur ea
revelare, non quatenus ea novit ex Confessio-
ne, sed quatenus ea audivit a Consiliario. Ac
proinde aliquo modo redditur onerosa Con-
fessio per hoc, quod ita consultus non teneat
ad sigillum; quare cum sigillum sit impositum
ne Confessio reddatur onerosa, ratio legis ad
eum casum aliquo modo se extendit.

Nec obstat, quod supra ait Regius; penitentia teneretur per se vel per alios eodem modo statum aperire, et si Confessio nunquam esset instituta. Non obstat, inquam, quia ut verum esset, equidem supposita institutione, habet jus, ut suum statum aperiat in ipsa Confessione, adeoque habet jus, ut Confessarius per se vel per alium in ipsa Confessione ei con-
sultat, per consequens ut illud consilium maneat sub eodem secreto.

Alioquin longe pejoris erit conditionis penitentis, qui confitetur Confessario haud excellenter docto, qui per se non possit casus resolvere; & cum non possit scire, quinam sint excellenter docti, ut sine recurso ad alium possint casus extraordinarios resolvere, redditur procul dubio ipsi Confessio onerosa, praeterea, qui non habent tam difficiles casus, nisi & ipse Consiliarius teneatur ad sigillum.

Cum ergo non omnes Confessarii ex vi institutionis Sacramenti debeat esse tam excellentes, ut possint per se quolibet casus resolvere, planè conveniens fuit, ut ex vi ejusdem institutionis, Consiliarius, qui supplet deficuum Confessarii, ac etenus participat suo

modo Clavem scientie, unam moraliter cum eo personam constituerit, ministrum, inquit, habentem omnia necessaria ad hoc modum; planè, dico, conveniens fuit, in modo quodammodo necessariorum, ut participaret eadem obligationem silenti. Sic ut in aliis Tribunibus, quando aliquis achitetur tamquam Consiliarius cum communicatione causa, obligatur eodem modo ad silentium, quo ipsi ludentur.

Si dixeris; Consiliarius potest esse tenuis laicus; ergo vere non habet Clavem scientie, sed tantum scientiam, quia instruit Consiliarius, ut ipse habeat Clavem scientie sufficiemt: ex eo autem quod aliquis sit Magister Confessarii, nullo modo est Consiliarius aut participat ejus Claves.

Respondeo; Consiliarius non ed sensu completer unum ministrum cum Confessario, quia ille vere absolveret partialiter; sed quia in ordine ad hoc Sacramentum hic & nunc per ete administrandum concurrit, diligenter aliquo modo, non solum dando generalia principia, ut concurret Magister, aut concurrunt libri; sed in particulari cum notitia facti, & aliquando per longam, ac proinde videtur obligatus ad silentium, ad quod non potest obligari Professor aut Magister, qui tradit regulas generales in Scholis; quia ut sic non habet notitiam particularium culparum aut factorum, super quae praeceps cadit ea obligatio sigilli.

Rursus objecis; Si penitentia immediata consuleret virum doctum, non obligaretur hic ad secretum; ergo neque obligatur quando id facit per Consiliarium.

Respondeo Neg. Conseq. Ratio disputationis communiter assignatur; quia in primo casu illa notitia nullo modo dependet sive desumitur ex Confessione; secundus in secundo casu. Et ideo (inquit Lugo Disp. 23. n. 31.) non per se, sed per Consiliarium vult penitentem consulere Doctorem, ut tota illa notitia habeatur, & maneat sub eodem sigillo. Quia cautela adhibetur etiam solet respectu ipsius Consiliarii: quando enim aliquis vult aliquem frequenter consulere de aliqua materia, confitetur prius illi, & dicte ei sub sigillo recte ipsum, & postea dat illud centrum, ut salvo sigillo possit cum ipsi solo loqui de re illa extra Confessionem. Ecce tunc extra Confessionem consulit seipsum, & confert cum Confessario de re illa, & tamen quia non vult ei dare aliam notitiam, nisi dependenter a prima, quam habuit ex Confessione, semper maneat sub sigillo: quod non esset, si ipsum abesse precedenti Confessione consuleret. Ita Emissio.

Ceteroquin quoties de confusu penitentis, Consiliarius cum eo ageret de auctoritate in Confessione, eo ipso acciperet notitiam extra sacramentalem, seu non signatam, quod est incredibile; ergo neque credibile est, talem notitiam accipere, quoties de confuso penitentis, potest agere de peccatis confessis cum ali-

quo tertio, consultationis gratia; estd etiam illa consultatio non foret necessaria ad Absolutionem sacramentalem, ut patet ex casu praecedenti; quanto minus, si foret necessaria, v.g. si dubitat Confessorius, an penitens sit sufficierem dispositus, vel an ipse habeat potestatem absolvendi, & non possit se resolvere, nisi pravaria consultatione, cum declaratione peccati confessi, & personae penitentis, quod quamvis raro contingat, equidem non est moraliter impossibile.

De cetero admittimus, sigilli obligationem positam esse ad finem Absolutionis, & non consultationis; quia tamen consultatio in casu proposito, fix ex notitia accepta in Confessione, & ejus revelatio posset homines avertire ab ipsa Confessione, ideo & notitia, habita ex consultatione de peccatis confessis, penderet ex limitatione seu voluntate penitentis, vel potius ex reverentia ipsius Sacramenti.

Ex his patet, quid sentendum de eo, quod ait Regius supra n. 45. Quamvis Confessorius in his explicatione utatur aliquo modo cognitione, habita ex Confessione, cognitione tamen, quam alteri dat, non oritur propriè ex cognitione sacramentali; sed ex commissione penitentis, cuius ipse est instrumentum, & cognitio sacramentalis solum se habet, tamquam conditio requista, ut Confessorius possit alteri casum explicare.

Sicut si penitens quod liberius possit à Confessorio dirigi, & in omnibus juvari, extra Confessionem ei dicetur: *Fatior me ea omnia fecisse, quæ tibi iam ante intr. confitendum narravi; hoc ipso moraliter, sive in ordine ad actus humanae dirigidos, daret Confessorio cognitionem suorum peccatorum, distinctam à sacramentali, eti omnino ab hac dependente & physicè eamdem cum ea.* Et contraria, qui extra Sacramentum narrasset Sacerdoti omnia sua peccata, postea in Confessione dicendo: *Fatior me fecisse ea omnia, que iam ante narravi;* daret ei sufficientem cognitionem sacramentalem.

Sicut igitur in hoc casu, Confessorius verè accipit cognitionem sacramentalem; sic in priori verè potest dici, cognoscere peccata penitentis, etiam extra Confessionem: & eodem omnino modo, ita consultus accipit à penitente cognitionem, nullo modo sacramentalem, licet dependenter ab opera Confessorii & cognitione sacramentali. Hactenus Regius.

Sed non est audiendus: quia penitens non dat licentiam consultandi extra Confessionem, sed in ipsa Confessione, qua, ut suppono, nondum completa est per Absolutionem sacramentalem; & quamvis jam completa esset ante consultationem, & post eam daretur licentia consultandi, nisi penitens significet, explicitè vel implicitè, se dare aliam notitiam præter sacramentalem, dicendo: *Quæ dixi tibi*

in Confessione, iterum dico extra Confessionem, ut liberius possis consultare, non censetur penitens velle dare cognitionem extra Sacramentum; sed solum concedere usum cognitionis sacramentalis ad illum effectum, & non ad aliud.

Hinc (contra Regium supra n. 50.) dico; nostram sententiam niti firmioribus rationibus. Quia etiam (ut ibidem bene docet idem Auctor) est magis recepta, & proper reverentiam Sacramenti videtur in præcepto communiter servanda. Atque ob eam reverentiam, etiam Auctores, qui opositam tuentur, fatentur, hujusmodi Consilium teneri stricte illud secretum servare, quam quæ illud quæcumque alia viâ secretâ novisset, aut etiam se secretum servaturum promisisset. Unde & communiter asserunt, nullâ unquam ratione licitum esse, dictâ cognitione uti in ordine ad accusationem, vel punitionem penitentis; quia hoc fieret cum aliqua irreverentia Sacramenti.

Si inferas; ergo tantum est quæstio de nomine; Neg. Conseq. quia non dicunt hi Auctores (ut perperam ait Lugo supra n. 24.) nullo proflus casu revelandum esse hoc secretum; sed tantum, ut vidimus, non esse revelandum in ordine ad accusationem & punitionem penitentis, per quod non negant, Consilium posse ut illâ notitia ad conservandam propria vitam, ad avertendum damnum proximi commune, aut privatum &c. dummodo id fieri possit absque accusatione, & punitione penitentis. Quidquid sit de mente Regii, & aliorum Auctorum, ego omnibus hujusmodi Consilioriis confolo; ut in nullo proflus casu tantum illâ scientiâ aliter, quam ipse Confessorius.

Sed nunquid eadem ratio Praelati, à quo petitur licentia absolvendi à casibus reservatis? Pater Coninck (inquit Arriaga supra n. 18.) ait: *Si ea licentia petatur per Confessorium ex consensu penitentis, esse obligationem secreti; secus si immediatè ipse penitens eam petat; quia tunc non est notitia ex Confessione.* In hac doctrina minus consequenter hunc Auctorem discursisse, dixi paulò ante (n. 16.) Agens de Consilio, cui Confessorius revelat peccata, nunc absolutè & breviter Respondeo: eam licentiam, eti non fit intra Confessionem, ordinari tamen intrinsecè ad illam, ideoque debere habere eamdem obligationem secreti. Hac ille.

Et sanè (prosequitur) hic mihi videtur esse secundus defectus Consequentiae in Coninck; nam etiam ipsa petitio per Confessorium non est actualis Confessio, nec magis ordinatur ad Confessionem, quam dum immediatè eam penitens petat: in utroque enim casu est ante Confessionem; in utroque ad illam ordinatur; in utroque ipse Praelatus non est auditurus Confessionem; quæ ergo, quæ, et differentia, probans magis in uno, quam in altero debere esse sub sigillo? Ita interrogat hic Auctor.

N n 2 Sed

77.
Notitia
rentia est
magis reces
pia, & in
præcepto
vanda.

objec
solvitato

78.
An quis
Confiliatio
eadem sit
ratio Praelati
ti, à quo
petitur li
centia ab
solvendi à
reservatis.

Arriaga supra
gui Regis
um incon
sequenti,

79.
sed perpe-
rām, ut or-
fendit Au-
tor.

Sed tu Lector adverte, Coninck haud equidem aliam agnoscere obligationem in Prælato, à quo per pœnitentem vel Confessarium petitur licentia absolvendi à casibus reservatis, quām in Consilio, cui vel pœnitens vel Cōfessarius revelat peccatum, sed prorsus samdem, ut patet ex ejus verbis, quæ subscribo.

Infertur secundò; idem dicendum est de Superiori, à quo extra Sacramentum petitur venia absolvendi à casu reservato, quando aut pœnitens hanc per se petit, ut posuit ab eo absolvi, aut quando ipse Confessarius extra Confessionem dixit, ut eam facultatem peteret. Ratio est; quia in neutro casu est ullo modo Confessio sacramentalis, ex qua tamen sola sigillum oritur.

Nec enim ex eo, quod talis petitio ordinatur ad Confessionem postea futuram, ullo modo (ut Aliqui volunt) sequitur, eam esse Confessionem inchoatam. Nam eodem modo, quando quis bonâ fide alicui amico suo narrat aliqua sua peccata, ut ab eo discat, quā ratione ea postea debeat confiteri; ea narratio ordinatur ad Confessionem, & tamen non habet rationem Confessionis sacramentalis. Et confirmatur; quia utraque narratio potest æqualiter fieri non Sacerdoti ac Sacerdoti.

Quod si haec petitio facultatis absolvendi, cum explicatione personæ pœnitentis, fieret ex huic venia per Confessarium, qui ex sola Confessione sacramentali haberet casus cognitionem; eadem esset obligatio illius Superioris, & ejus, qui à Confessario cum venia pœnitentis confulitur. Haec tenet Coninck.

Idem plane afferens de tali Prælato, quod prius dixerat de Consilio; nisi quod hic clarissim distinguit inter Confessarium, qui extra Confessionem accipit licentiam petendi potestatē à Prælato, & illum, qui eam accipit in Confessione, cùm tamen prius generiter videatur dicere, licentiam consultandi semper dari extra Confessionem, ut patet ex dictis. Igitur secundum Regium vel Consiliarii aliquando obligatur propriè dicto sigillo, vel Prælatus nunquam tenetur.

80. Sententia Lugonis est, Prælatum semper teneri eadē obligatione sigilli, quā tenetur Confessarius: quia, inquit suprà n. 34. notitia illa, quā Prælatus accipit à Confessario, semper oritur ex notitia, quam ipse in Confessione inchoata accipit à pœnitente; quare juxta Regulam suprà positam, transit cum eadem obligatione ex intentione pœnitentis. Hæc ille.

Miror Lugonem hic adferre illam Regulam, quam suprà n. 25. impugnaverat dicens: Res sub naturali secreto manifestata alicui, non transfit semper cum illo onere: nam si ille injustè eam deferat ad Judicem, Judex procedit ad inquirendum judicialiter; ergo nec in Confessione deberet res transire ad alios cum eodem onere. Ita Lugo.

Quantum ad rationem Lugonis, illa optima est, soppósito quod sine conflu Superioris non possit obtineri Absolutio directa. Quod addo; quia quando Superior paratus est per le absolvere, neque adeit justa causa alteri contendit, tunc ille conflu Superioris non est necessarius ad finem Sacramenti, cùm fine illo possit obtineri Absolutio directa à peccatis reservatis; ac proinde non videtur, quomodo tunc notitia, quā datur Superiori, sit sacramentalis, cùm nullo modo sit necessaria ad Sacramentum, neque ad illam posuit ordinari, quandoquidem, ut suppono, Confessarius aut pœnitentia.

Alii respondent ad hanc Regulam, obligationem figilli, cùm sit obligatio ex precepto, prius afficer personam, cui imponitur preceptum; quare non est sicut in pignore & hypotheca, quæ proximè afficit ipsam rem, & ideo non mirum si transeat cum ipso.

Reliq̄a ergo hæc Regula, una ratio videtur esse, quam assignat Eminent. n. 35. ubi sic ait: Magis posset dubitari, quando non per Confessarium, sed per scriptum recutit subdilatum ad Prælatum & petit ab eo licentiam ut absolvatur à reservato; quia illi recursus non videatur esse Confessio sacramentalis, cùm non sit in ordine ad Absolutionem ab eo oblinicandam, sed petito licentie constitendi.

Adhuc tamen in eo casu videtur esse obligatio sigilli: quia Auctores citati (Coninck suprà n. 50. & Henriquez lib. 6. c. 20. 3.) fatentur, tunc etiam Prælatum teneri sollicitum arctissimum, nullo unquam casu violabili: hæc autem tam stricta obligatio non potest esse solū ex justitia, aut secreto materiali; sed debet esse ex virtute Religionis propter reverentiam Sacramenti; atque adeo non diffidat a sigillo, nisi in vocibus, quatenus non omni ex Confessione immediate; sed per ordinem ad Confessionem. Ratio autem est quia hoc etiam necessarium est ad finem Sacramenti, quia peccatis reservatis non possit obtineri Absolutio directa sine conflu Superioris: Ita Lugo.

Sed fallitur in eo, quod ait; illas Auctores fateri arctissimum secretum, nullo unquam casu violabile, ut suprà ostendi ex Regio; nunc declaro ex Henriquez loci citato, ubi in lego: Arctiori secreto quam prædicti, & quod propriis accedit ad sigillum, teneri Debet criminorum agnoscens, dum illum Confessor imprudenti sermone, vel de pœnitentiis licet rogat pro confilio capiendo. Sed alius ait: tenetur Prælatus, à quo licentia petiti Confessor aut reus pro casu reservato: quod hic est persona Confessioni necessaria & aliquo modo Confessor: alia Confessio fieret oculi: quāvis enim ad cautionem possit prædicti scientiā ut, ob eam tamen non debet inquire contra pœnitentē. Hæc ille. Quid clarissime poterat, ut ostenderet, aliquo casu illud faceret, quodcumque tandem sit, posse violari?

Quantum ad rationem Lugonis, illa optima est, soppósito quod sine conflu Superioris non possit obtineri Absolutio directa à peccatis reservatis; ac proinde non videtur, quomodo tunc notitia, quā datur Superiori, sit sacramentalis, cùm nullo modo sit necessaria ad Sacramentum, neque ad illam posuit ordinari, quandoquidem, ut suppono, Confessarius aut pœnitentia.

nitens sciat se iustè petere licentiam.

Et ideo in Conclusione addidi illas voces:
A quo iustè petitur; quia tunc saltem illa notitia
est necessaria ad directam Absolutionem obti-
nendam, simili modo, quo notitia Confessio-
rii: ergo sicut hæc datur signata, ita etiam
notitia Prælati.

Ex facili responderetur ad rationem Re-
gii supra pro opposita sententia. Respondeatur,
inquam, narrationem peccatorum, quæ fit lai-
co, ut penitens ab eo dicatur, quæ ratione ea
postea debet confiteri, minime necessariam
esse ad directam Absolutionem peccatorum,
quia ab ipso Confessorio in ipsa Confessione
posset penitens id dicere; & aliunde nimis
remota hæc narratio ordinatur ad Absolu-
tionem sacramentalem, cum oporteat rursus
illi peccata narrare Confessorio. At vero nar-
ratio, quæ fieret Sacerdoti inferiori, tametsi
pro tunc non sit sacramentalis, qui facta non
Iudicii; equidem obtentâ facultate absolvendi,
transit in sacramentalem per hoc solùm,
quod penitens perat Absolutionem de pecca-
tis ante narrationis: ergo illa narratio non po-
ret æqualiter fieri non Sacerdoti ac Sacer-
doti.

Atque hinc patet, licet Confessio facta in-
feriori, non sit perfecta & completa, nihil
minus esse inchoatam, & in ordine ad Abso-
lutionem ab eodem obtainendam: habet quippe
potestatem inchoatam; & potest judicare, an
sit necesse recurrere ad Superiori. Potest eti-
am fieri, quod adit bona fides penitentis,
existimans eum esse legitimum Iudicem.
Quidni ergo talis Confessorius obligetur signo-
li? Non dubito obligari.

Alioquin male propositum esset penitenti-
bus, qui sepiissime ignorant casus reservatos,
& quamvis hos sciant, ignorant tamē, an hic
vel ille Confessorius habeat potestatem absolvendi
à casibus reservatis, adeoque valde one-
rosa & odiosa redderetur Confessio, si Con-
fessorius in casu proposito non teneretur ad si-
gillum. Immo tametsi penitens sciret Con-
fessorium non habere potestatem absolvendi,
ad huc tamen obligaretur ad signum; quia illa
notitia datur proxime in ordine ad Absolu-
tionem, sicut quando confitetur per Interpre-
tem aut Internuntium: ergo æquale partici-
pat obligationem.

Ita expressis verbis docet Scotus 4. dist. 21.
q. 2. n. 14. ubi sic lego: Sed de cui, dicitar,
quod cuiuslibet tenetur celare, nisi Superiori, cui in
casu potest revelari. Sed rationes præmissa coti-
lent de Superiori, sicut de inferiori, nisi in casu,
quando scilicet inferior non potest absolvire, sed re-
cipit, ut referat Superiori, qui potest absolvire; &
tunc censendum est, quod confessio sibi ut inferiori,
narrat sibi ut Interpreti tantum: & tunc stat to-
tam mērū unicum alium Confessionis, in quo confi-
tent & Superior, qui solus tunc est Confessor, sunt

judicandus & Index: medius autem qui audis &
refert, tantummodo est Interpres: tenetur tamē
ad silentium quantum ad omnium alium ab illo, cui est
Interpres.

Nec ipse solū, sed etiam Prælatus, à quo
penitens per se vel per alium petat potestatem,
cum in utroque casu compareat coram Superiori,
ad observandum Christi præceptum, & obti-
nendam Absolutionem sacramentalem ab ipso,
vel ab alio, à Prælato denominando. Nam fieri
potest, quod Prælatus non sit Sacerdos, vel est
Sacerdos sit, penitens tamē non tenetur
ipsi confiteri, sed iustè, ut supponitur in Con-
clusione, petit potestatem alteri confitendi:
ergo nulla est ratio, quare tunc Prælatus non
tenetur signo Confessionis eo modo, quo
tenetur, si ipse per se absolvisset.

Si dixitis: penitens non tenetur per se pe-
ttere, sed potest petere per alium absque ex-
pliicatione personæ; & ordinariè sic petitur li-
centia. Respondeo: aliquando non posse id solvit.
fieri, quia v. g. aliis renuit facere, & Super-
ior posset non solū validè, sed etiam ali-
quando licet nelle date licentiam; si com-
pareat vel nominetur penitens. Ergo si peni-
tens vult se manifestare Superiori, habet jus
ad signum, faciendo id, quod per se requiri-
tur ad finem Sacramenti.

Et quoniam Consiliarius nullum habet jus,
ut penitens coram illo compareat, aut nomi-
natur; hinc si penitens per se ipsum consulat,
cum id per se non requiratur ad finem Sacra-
menti, liquet profecto, ex illa consultatione
Consiliarium haud contrahere obligationem
sigilli, sed tantum secreti naturalis.

Caterum (ut progrediamur ad sequentem
partem Conclusionis) quicunque per Con-
fessorum licet iustè, aut casu transiens, vel
malitiosè auscultans venit in notitiam pecca-
torum, tenetur signo Confessionis. Ita Sco-
tus 4. dist. 21. q. 2. n. 13. ibi: De quis, dico,
quid non solū Confessor, sed & is, cui Confessor
revelat licet illicet, tenetur celare. Probatio; quia
transferens aliquid in alium de facto, quod non potest
licet de iure transferri, non dat illi alterius utendi
vel transferendi istud in alterum; quia ex quo non
habuit jus, non potuit jus in alium transferre, quia
nemo dat, quod non habet: sed Confessor revelans
non habuit jus transferendi istud in alterum: ergo si
de facto transferat, alius non habet ibi jus, ulterius
transferendi.

Idem dico de illo, qui audit Confessionem confi-
tentis, alius scilicet à Confessore. Si enim audie casua-
liter non peccat; tenetur tamē ad silentium: si vero
dolosè, mortaliter peccat, & abutur tenetur ad si-
lentium.

Atque hæc est communis sententia, in prædicta
omnino amplectenda & sequenda: Et ratio
generalis est: quia omnes illi habent notitiam
sacramentalis, id est, notitiam saltem remota
acceptam ex sola Confessione sacramentali.

N 3

Opposi-

monogamy
marriage
two wife
two wife
polygamy
adultery
incest

adultery

adultery

Quicunque
per Confeso-
larium licet
injuste, aut
casu trans-
ficiens &c.
venit in nos-
titiam pecca-
torum,
tenetur sig-
illo.

Scotus.

89.
Oppositum
doct. Sotus
de illo, qui
casu audivit
Confessio-
nem.

Oppositum docet Sotus 4. dist. 18. q. 4.
a. 5. de illo, qui casu audivit Confessionem:
Si quis, inquit, casu audivit Confessionem,
non se ingerendo, sed quia alter locutus est
altè, tenetur quidem etiam sub peccato mor-
tali celare, sed non sub sacro sigillo Sacra-
menti. Si autem per injuriam aut fraudem lese ad
audiendum ingereret, ille profecto arcessimè
omnium teneretur ad sigillum, licet non sub
censuris Sacerdoti decretis; esset tamen gravi-
ter puniendus. Hæc ille.

Rejicitur.

Sed non assignat rationem disparitatis. Fa-
temur, gravius peccare, qui utitur scientia ac-
ceptra per injuriam vel fraudem; quia tener-
ratione injustæ acceptance, injuria Sacra-
mento & penitentia illatam reparare, quam po-
tius auger, quando revelat peccata; sed cum
ille titulus non requiratur ad obligationem
sigilli, ut patet in Confessario, sed sufficiat
titulus rei acceptæ, & aliunde, qui casu audivit
Confessionem, habeat titulum rei acceptæ,
unde probatur, quod hic etiam non teneatur
sacro sigillo Sacramenti?

Enim verò penitens nulli loquitur, ut sup-
pono, nisi Confessario: ergo tam ille, qui
sponte se ingerit, quam qui casu audit, partici-
pat eamdem notitiam cum Confessario: ergo
sub eadem obligatione.

90.
Quid si alii
quis ex ne-
cessitate
confiteatur
alii audienc-
tibus, aut
per injuri-
am pecca-
tum fuerit
revelatum.

Hinc si quis confiteatur audientibus aliis,
quia hic & nunc aliter non potest, audientes,
velint nolint, contrahunt obligationem sigilli,
ne aliquin tali penitenti Sacramentum fiat
odiosum & quasi inutile. Similiter si per in-
juriam crimen aliquod ex Confessione fuisset
revelatum, & jam factum publicum & notum
toti civitati, per se loquendo non possent ci-
ves sibi mutuo loqui de tali peccato.

Dico: Per se loquendo, id est si revera tota
notitia in sola confessione fundetur; alioquin,
ut notat Suarez Disp. 33. Sect. 4. n. 8. ex ac-
cidenti excusari posunt, vel quia in tanta ho-
minum multitudine non potest omnibus hoc
constare, vel certè quia illa occasione res pate-
facta est alius modis, & comparata alia notitia,
cessat sigillum.

91.
alias casus.

Et quod dixi de cibibus, etiam procul du-
bio intelligendum venit de pluribus Confessoriis,
quibus penitens idem peccatum confi-
teatur: caveant itaque, ne sibi mutuo de illo
peccato loquantur.

Lugo.
Aug.

Eadem cautione opus est Consiliario, qui à
diversis Confessoriis, de eodem peccato con-
sultatur; nam ita cum utroque agere debet, ac
si alia vi illud non sciret, quia prior via etiam
est sacramentalis, & ideo omnino debet esse
secreta. Unde non potest uni dicere aliquam
aliam circumstantiam, quam ab altero didicit;
sed singulis respondere debet juxta ea, que
singuli narrant. Poterit tamen dicere (inquit
Lugo soprà n. 30.) sub conditione: Si res non
esset hoc modo, sed alio diverso, cum tali

circumstantia, aliter dicendum esset. Hoc ve-
rò ipsum debet cautè facere, & silvo sigillo.
Ita Emineat.

Sed quid si penitens absque necessitate pu-
blicè multis audientibus peccata sua confite-
tur, aut in charta describat, nunquid audi-
entes vel legentes hujusmodi chartam tenentur
sigillo?

Negat Conclusio cum communis DD. sensu,
cujus ratio est: quia tali casu sicut peccatum
non ex Confessione sacramentali, que facta
Sacerdoti; sed ex alia Confessione, quam pen-
itentis instituit ad sui humilationem: quam-
vis enim sit una Confessio realiter quod pro-
nuntiationem verborum; atamen virtus
est multiplex; quia ordinatur ad plures ex in-
tentione loquentis: ad plures, inquam, non in
ordine ad accipiendo ab illis pluribus Ablo-
cationem sacramentalem; nam si tali fieret, or-
etur indubie in omnibus Confessoriis, quib-
us illa audiunt, obligatio sigilli; sed ad alium
finem, putat, sicut statim dixi, ad humiliati-
onem penitentis.

Unde licet tali casu non posset Sacerdos
quia audit in ordine ad Absolutionem, unum
scientia extra Confessionem, quatenus sic au-
dit; equidem, quia etiam audit, sicut ali-
ad alium finem, quidni tali ratione posset ut
illâ scientia extra Confessionem, veluti ali-
utetur?

Audiamus Arriagam Disp. 45. n. 190, in fine:
Fortasse, inquit, posset tunc quis judicare
illam ipsam Confessionem, etiam prout si
etiam Sacerdoti, sub his circumstantiis non est
secretam; quia eo ipso, quod penitens volunt
alios esse presentes pro humiliacione, cessit so-
lute non aliter, quam si post Confessionem
publicè dixisset Confessario: Do tibi incertam
ut pro tuo libito revelas totam meam Confessionem
quo casu Sacerdos loqui posset de ea Confes-
sione ex scientia, quam in illa habuit, quia
jam est ablatum impedimentum. Unde in pre-
senti melius etiam dicimus, Sacerdotem loqui
ex scientia sibi facta, cum jam sit ablatum obli-
gatio secreti per advocacyem aliorum. Hec
ille.

Sed, meo iudicio, talis licentia non sufficit,
ut Confessio, prout facta Sacerdoti, non de-
beat servari secreta; quia Christus secreta
annexuit Confessioni sacramentali, quod le-
cretum non pendet à voluntate penitentis;
ut infra videbimus: quāvis facere posse, ut
peccata confessi non debeat celari, dando
aliam notitiam extra Sacramentum. Egredi-
cet tali casu Sacerdos posset revelare peccata
confessi, non tamen propter Confessionem,
prout factam Sacerdoti, id est, Confessionem
sacramentalem; sed solù prout factam alii,
quā ratione non est sacramentalis. Unde non
posset dicere: Talis penitens mihi confessus
est hoc vel illa peccata sacramentaliter, five in
ordine

ordine ad Absolutionem sacramentalem; licet posset dicere: Talis penitens fecit haec vel illa peccata, de quo plura Sect. seq.

Quancum ad Confessionem scriptam, intelligenda est Conclusionis de scriptione omnino libera facta ad sui humilationem, sicut legitur fecisse B. Ioannes Capistranus, de quo Petrus Rodolphus lib. I. Histor. Seraph. Relig. hac refert: Reversus est in patriam; ubi venditus, que habebat, pauperibus distributis, redit Perusiam fodiendis & lugubribus induitus vestibus, per medianam urbem vectus asello, rursum papiraceam redimutus, in qua scripta erant sua peccata: quae res non parvam personam qui cum in fastigio dignitatis noverant, admirationem intulit. De tali scriptione intellecta Conclus. nullam habet difficultatem, quia aequivalet verbis; unde eadem est utriusque ratio.

Porrò de scriptione, quae fieret ex necessitate, v. g. si mutus non posset aliter confiteri, quam per literas, vel memorie causā, non parva est difficultas.

Malderus in particulari Tractatu de Sigillo Confessionis cap. 13. sic ait: Qui inventerit delicta penitentis peccata, quae literis mandavit, forte memorie causā, ut ea exactius confiteatur, tenetur sigillo, sive jam Confessio facta sit, sive adhuc facienda. Est communis DD. Ratio est, quia charta istius tenor, est aliquid Confessionis, & quasi Confessio scripta; ita ut aequiparari possit, chartam eo modo inveniens, illi, qui casu audit contentem. Est etiam charta illa quae internuntia iuvans memoriam contentis: itaque censetur signata sacro sigillo. Recet addit Navarrus in cap. Sacerdos de Penit. d. 6. n. 9. qui talem schedulam invenierit, si ex titulo deprehendat, contineri eā proximi Confessionem, debere à lectione ejus abstinere. Huc usque Malderus.

Et recte quidem, inquit Dia. part. 3. tract. 4. rel. 112. nam charta illa, dici potest Confessio inchoata, & si peccata illa sunt confessi, jam effecta; ideo firmius dicere possumus, cedere illa sub eodem sigillo, sicut illa, quae aliquis revelavit mihi ex dicto Confessari, vel ex auditione Confessionis. Et licet pro contraria opinione adsint DD. tamen nostra est amplectenda, quia favorabilior est Sacramento. Ita Dia.

Sed Suarez suprā n. 5. putat hanc extensio nem esse nimiam; quia, inquit, illud est instrumentum valde remotum, & sacramentalis Confessio nullo modo ibi est inchoata; erit ergo illud sub secreto naturali.

Atque hanc sententiam Lugo suprā n. 47. estimat regulariter loquendo esse veriorem; quia illa scriptura non est Confessio, sed materia Confessionis preparata, ut facilius fiat Confessio. Sicut ergo si penitens dum facit apud semetipsum examen ad Confessionem,

loqueretur voce intelligibili, ille qui audiret, non obligaretur ad sigillum; quia non audivit Confessionem, sed præparationem ad Confessionem; sic scriptura illa nihil aliud est, nisi præparatio ad Confessionem, quam pro sua memoria facit penitens. ergo notitia ex illa scriptura non oritur ex Confessione, sed ex præparatione penitentis apud semetipsum ad Confessionem.

Interim fatetur Eminent. illud, qui olim dicebant fieri posse Confessionem per literas, debuisse consequenter dicere, literas illas ad Confessarium missas, si ab aliquo intercipiatur & legerentur, obligare ad sigillum; quia illa epistola erat vera Confessio.

Deinde n. 48. adhuc in uno quo altero casu admittit primam sententiam. Primo; si aliquis mutus confiteatur per scripturam Confessario præsenti, & hanc scripturam aliquis casu legeret, maximè tam in ipso actu Confessionis est in manu Confessarii, teneretur utique ad sigillum: quia illa scriptura tunc est locutio & Confessio propria, cum non aliter confiteatur mutus ille, nisi per istam scripturam.

Immo licet post Absolutionem aliquis invenerit eam in confessionali, probable videatur, quod teneretur ad sigillum, quia illa videtur esse ipsa Confessio manens. Sicut si post datam Absolutionem, ab echo verba ultimi peccati per reflexionem reverterentur, qui illa audiret, procul dubio teneretur ad sigillum, quia accepit notitiam ab eadem Confessione perseverante in aere per totum illud tempus. Sic ergo scriptura illa videtur esse eadem Confessio, & eadem locutio penitentis permanens in charta, etiam quando jam actu non confiteretur.

Alium casum assignat Lugo suprā n. 49. secundus quando aliquis per literas peteret à Prelato licentiam ad hoc, ut absolvoretur à tali casu reservato, qui legeret illas literas, eodem modo obligaretur ad sigillum, sicut ipse Prelatus; & sicut ille, qui casu auditor subditum, petentem illam licentiam: nam per literas loquitur formalissime cum Prelato; atque ideo notitia ex illis literis habita, haberetur omnino ex petitione, quae subditus recurrit ad Prelatum, & petat ab eo licentiam pro suo peccato reservato. Ita Lugo. Existimans in aliis casibus, in quibus scriptura solùm deservit pro ipso penitentem, & ejus memoria, non esse obligationem sigilli; quāvis sit obligatio gravissima secreti naturalis, & humani.

Huc doctrinam amplectitur Arriaga, eo excepto, quod potest, postquam jam est finita Confessio, sive parvum, sive multum temporis intercedat, non obligari eum sigillo, qui illam legeret. Similiter, qui inventret literas in cubiculo Prelati post datam licentiam; quia (inquit n. 25,) ea scriptura jam non esset

exceptio
ad hanc
refo. casu.
59. 1600
59. 1600

Primus
casus.

Doctrinam
Lugonis
amplectitur
Arriaga,
cum aliqua
tam ex-
ceptione
petitio

petitio licentia, ut Confessio scripta inventa, ex qua alius confessus est, non est jam Confessio.

Ad instantiam, ex echone desumptam, respondet ibidem, eam non valere; nam, inquit, ibi illa reperclusio est moraliter ipsam locutionem penitentis, id est fortuita eandem obligacionem secreti. At scriptura manens, non est effectus Confessionis, sed prima scriptio, & quidem per se jam quasi externus: eodem enim modo durat, sive jam dudum scriperit, sive immediate ante; ac proinde penitentis vicio debet tribui, quod eam schedam reliquerit, non minus, quam si surgens eam amiserit in templo. Hec ille.

99.
Iudicium
Authoris de
haec contro-
versia.

Eadem est
ratio scripturæ anti-
qua & no-
va.

100.

Sicut Con-
fessio voca-
lis debet
manere se-
creta, ita
quaque
Confessio
scripta.

Quarit alius, quid ego sentiam de hac controversia? Cittius Respondeo; me summopore mirari, tot esse diversas sententias in materia adeo periculosa. Et sane, vel revelatio scriptura, seu peccati cogniti ex scriptura in casibus propositis, reddit Sacramentum odiosum & onerosum, vel non. Si non; nescio, quare magis arctum vinculum secreti oriatur ex ea, quam ex alia scriptura, nullo modo concernente Sacramentum. Sin ita; quare non dicitur esse obligatio sigilli? Nam ideo ex Confessione oritur obligatio sigilli, quia eius revelatio reddit Sacramentum odiosum & onerosum.

Caterum puto, eamdem esse rationem scriptura antiquæ & novæ, veteris & recentis, scilicet utramque esse eamdem Confessionem, & eamdem locutionem penitentis, permanentem in charta; adeoque tamdiu permanere, quamdiu permanet charta; per consequens perinde esse, ubicumque charta illa inveniatur, sive in sede confessionali, sive in templo, sive in platea aut cubiculo Confessarii vel penitentis; seu statim post Confessionem, seu post unum aut plures annos; semper enim est Confessio scripta, Confessio, inquam, facta.

Sicut ergo, si quis post plures annos, per possibile vel impossibile, audiret Confessionem vocalem, nihilominus obligaretur sigillo æque, ac si audivisset, quando immediate ante facta fuerat: quidni similiter obligaretur, qui videret Confessionem scriptam, factam ante plures annos, æque ac si vidisset immediate ante factam? Sola enim differentia inter has Confessiones est, quod vox suum signum transiens, scriptura autem signum permanens ex natura sua, juxta illud commune dictum: *Littera scripta manet*; deinde (ut Aliqui volunt) quod omnis scriptura ex natura sua nata sit esse publica, secundus vox.

Et ideo scriptura est signum minus idoneum in Confessione, ac proinde non obligans penitentem, ut tali signo confiteatur, ut alibi diffusius explicavimus. Quia tamen potest ei uti, saltem validè, immo & aliquando licite; ideo sicut voces debent manere secreta, &

audita obligant ad sigillum semper observandum; ita etiam scriptura, quæ alius contineatur, vel quam alius adhibet, tamquam instrumentum ad confitendum, debet manere secreta, & lecta obligat ad sigillum semper observandum.

Centes, si alius adhibetur interpretem, solum ad melius explicanda sua peccata, certes, inquam, quod qui audiret talen interpretem loquenter, non obligaretur ad sigillum? Cur ergo non obligabitur, qui legit chartam, quam penitentis adhibet, solum ad melius explicanda sua peccata? Non video disparitatem. Unde quod in uno calo dicitur, etiam dicitur in alio; vel da rationem disparitatis.

Sicut autem, qui post plures annos audiret talen interpretem, referente illa peccata, obligaretur ad sigillum Confessionis, supposito, quod ipse interpretis obligetur; quidni similiter obligaretur, qui post multos annos legeret peccata scripta, seu Confessionem latram? Quid si Sacerdos scriberet peccata confessa, putas, quia, qui legeret post plures annos illam scripturam, non obligaretur sigillo?

Dicinde ponamus easum; quod interpretis peccata, sibi relata in ordine ad Confessionem, antequam ea explicet Confessori, referat alicui tertio; existimas, quia hic non obligabitur sigillo, sed quod adhuc Confessio in custodia Sacerdoti? Certum est, si interpretis obligetur, & tertium istum obligari. Ergo con similiter obligabitur ille, qui chartam legit, antequam Confessio sit facta Sacerdoti.

Iraque, ut finem imponamus huic controversie, charta illa non tam est preparatio ad Confessionem, quam ipsa Confessio inchoatur, scilicet revelatio peccatorum facta interpretis, non tam est preparatio ad Confessionem, quam inchoata Confessio, quam interpretis, & per ipsum penitentem perficit, quando illa peccata explicatur Sacerdoti: in calo autem proposito perficitur, quando penitentis traditum chartam Sacerdoti, vel ex ipsa charta recitat. Sola ergo differentia inter illos calus est, quod penitens in uno calo per interpretem explicat peccata, & perficiat inchoatam Confessionem, in alio calo per traditionem chartæ, aut per recitationem propriam ex charta.

Et quid si dixeris, etiam locutionem ineligibilem, dum penitentis apud sensum in fecit examen, esse Confessionem inchoatam, & per consequens obligare ad sigillum? Quis me arguet de errore? Enimvero quid refers, fide dicam illa peccata interpreti, ut ea melius referat Sacerdoti, sive dicam mithiphi, ut ego melius ea referam? Non video alias dispartem, nisi quod interpretis non possit ea fieri, nisi per meam sensibilem locutionem, quae tamen non est necessaria, ut ego ipse sciam.

Interca-

Interim potest esse necessaria, ut sciām debitis & congruis verbis explicare, propter ignorantiam idiomaticis, vel aliam similem causam.

Ut ut sit speculativè loquendo, in praxi
judico amplectendam sententiam Maledit, i-
suprà relatum; quia favorabilior est Sacra-
mento, ut bene docet Herinex hic Disput. 8.
de Sigillo n. 11. in fine dicens: Quod si Con-
fessarius dubitet, an Confessio sit sacramen-
tum, Sacerdoti inde crearetur periculum. Peccant
proinde qui Penitentiarios adeunt curiosi-
tatis & tentationis causâ, ut eos reprehendi-
ant, traducant, & rideant apud alios, nar-
ratis defectibus ipsorum in confessione obser-
vatis.

Notat autem Malderus *spr*; quāmvis p̄cūnitēs non teneat celare, quānam ipse confessus sit, per obligationem sigilli Confessionis sacramentalis; posse tamen eadem ut talia celare, & asseveranter, ac etiam jurato dicere, quōd illa nemini dixerit, cū nemini dixerit, ut homini, sed tantum ut Deo. Item, quōd ea non sit confessus huic vel illi

Unde miror, cumdem Autorem infrā n. 2. tam generaliter & indistinctè proferre suam sententiam de præsenti controversia hisce verbis: *Qui legit chartam, continentem alterius peccata, descriptam in ordine ad faciendam Confessionem, eis graviter peccet, propter iniuriam proximo illatum; tamen, iuxta DD. communianz, non tenetur figillo Confessionis, sed secreto naturali, cum descripsio illa non sit pars Confessionis, sed preparatio ad illam.* Quæ utique est ratio Lugonis, suprà allegata; qui tamen excipit duos casus, ut vidimus, in quibus putat oriri oblicationem.

Sacerdoti asseverare potest, quando super hoc urgetur, intelligendo quòd non sit confessus ulli hominū, ut homini, sed, ut Deo; præsertim cùm interrogatio non debeat alio sensu accepta præsumi, quān quo legitimè accipi potuit: & in hoc similis est ratio penitentis & Sacerdotis. Ita Malderus cum Aliis, quos citat:

Sed, meo videri, magna est disparitas inter penitentem & Sacerdotem. Nam Sacerdos, ut suppono, non potest absque gravissimo peccato illa peccata revelare: ergo interrogans præsumit alio sensu interrogare, quān-

obligationem.
Deinde quod ait; *Iuxta DD. communis*; non credo esse verum; cum Malderus supra dicat, suam sententiam esse communem, & pro ea plures Doctores allegentur à Diana supra, quām pro opposita. Atque ut urat sententia æqualiter foret probabilis, cur in tali dubio non erit judicandum pro Sacramento, cum contra libertatem ejus, qui legit talem chartam, prævaleat ex voluntate Christi, periculum certum avocandi fideles à Sacramento Penitentia?

non praetulit alio iusta interrogare, quam ipse possit licite respondere: ergo negando loquitur ad mentem, quam debet habere interrogans, videlicet se nescire illa peccata, ita ut ablique peccato possit ea ipsi revelare, de quo plurū suo loco. At vero penitens, ut suppono, potest licite illa peccata revelare, & consequenter interrogans potest licite velle eorum revelationem, & censetur velle, maximè si interrogat, an dixerit in Confessione. Et aliunde fieri posset, ut ex negatione interrogans pateretur grave de-

Hoc ego certum existimo, poenitentem non obligari sigillo, quod in favorem illius inductum est, ad tacendum dicta Confessarii, etiam satisfactionem sacramentalem. Quamvis indubie obligari posset secreto naturali quad ea, que sibi tali legi specialiter commissa & acceptata forent; quod non est frequens. Obligatur etiam celare ea, quae honori seu existimatione Confessarii obesse possent, nosq[ue] sapientia ostendit. Quia ergo ipsa certitudo?

Quid si ergo interrogatio sit pia? v. g. aliquis accusatur de scientia proditionis, non delatae ad Magistratum civitatis, cum tamen eam sub pena capitis debuerit deferre, nisi habuerit solam scientiam confessionalem; ipse autem non potest dicere se habuisse solam illam scientiam; sic enim revelaret se illum, quod

106.
In poenit.
ens possit
egare le di-
sile aliqua
eccata in
confessio-
ne, quæ ta-
men revera
uit
Malderus.

*Arguitur
contra sen-
tentiam af-
firmantem.*

107.

nunquam licet: queritur ergo ab ipso proditore, an tali suam proditionem fuerit confessus, si affirmet, dimittetur Confessarius liber; si neget, indubie morte morietur & non vivet; quis adeo despiciat, ut dicere audeat, talum proditorem posse negare, se crimen illud ei fuisse confessum? Cum enim possit licet affirmare, sine ulla impietate & sacrilegio, & tali viâ Confessarium innocentem à morte injusta liberare, ego certè non auferem talem excusare à gravissimo peccato, si negaret.

Nec puto Malderum & alios Auctores de tali casu intelligendos, salvo meliori judicio, sed de casu, quo affirmatio vergeret in detrimentum proprium vel Confessarii, aut alterius tertii, aut certè negatio nulli foret nociva; quāvis enim tunc posset veritatem aperire, salvâ reverentia Sacramenti, tamen non teneatur, adeoque censetur negare se dixisse, etiam ut Deo, ita ut interroganti debeat respondere ad suam mentem.

108.
Poenitentes
solicitantes
ad turpia in
Confessione non
tenetur id
sacere.

Cæterum si Confessarius ad turpia sollicitaverit poenitentem in Confessione (quod abit) non tenetur poenitens sigillo, nec aliâ obligatione ad illud tacendum; sed quatenus opus est, secundum regulas prudentiae, revelare poterit extra Confessionem, ubi & quando oportuerit, non secus ac si in Confessione non esset dictum: est enim in hoc par Confessario, qui non tenetur celare, quando ipse à poenitente ad illicita sollicitatur, ut super dictum est. Talia enim mērē concomitantia se habent ad Confessionem, immo pōtiū tamquam ei adversa, consentur ab ipsa prorsus aliena.

Bulla Greg. XV. contia
solicitantes
ad turpia in
Confessio-
ne;

Unde mandat Greg. XV. Bullâ: Universi Domini gregis 34. apud Cherubinum, omnibus Confessariis, ut suos poenitentes, quos noverint fuisse ab aliis sollicitatos ad turpia in Confessione sacramentali, moneant de obligatione denuntiandi sollicitantes Inquisitoris seu locorum Ordinariis.

In hac Bulla Pontifex §. 3. Motu proprio & ex certa scientia ac matura deliberatione approbat & confirmat Bullam Pii IV. Cum sicut nuper 31. apud Cherubinum, quā conceditur facultas Inquisitoribus hæretica pravitatis procedendi contra Sacerdotes, qui mulieres poenitentes, in actu Confessionis ad actus in honestos provocare & allucere tentant. Namque, solum datam pro regni Hispaniarum, extendit ad universas Christiani orbis partes.

109.
Plenius
contra eos
diponit
quām fece-
rat Pius IV.

Ac præterea (inquit §. 4.) ne in futuram de pœna his delinquentibus imponendis, & de modo contra eosdem procedendi ab aliquo dubitari posse, statuimus, decernimus & declaramus, quod omnes & singuli Sacerdotes iam seculares quām quorūvis, etiam quomodolibet exemptorum, ac Sedi Apostolica immediate subiectorum, Ordinum, Instituto-

rum, Societatum & Congregationum Regulari, cu-
iuscumque dignitatib[us] & preeminentiæ, aut quā
privilegio muniri existant, qui personæ, quacumque
ills sint, ad imbone[nt]ia, sive inter se, sive cum aliis po-
modolibet perpetranda, in actu sacramentalis Con-
fessionis, sive ante vel post immediatæ, seu occa-
sione, vel prætextu Confessionis huiusmodi, etiam
ipsa Confessione non secundum, sive extra occasione
Confessionis in confessionario, aut in loco quocumque,
ubi Confessiones sacramentales audiantur, seu ad
Confessionem audiendam electo, similantes idem
Confessiones audire, sollicitare vel provocare in-
taverint, aut cum eis illicitos & imbone[nt]ia ser-
mones, sive tractatus habuerint, in officio S. Inqui-
sitionis severissimè, ut infra, puniantur. Et pe-
terea omnes heretica pravitatis Inquisitores, & la-
corum Ordinarios omnium Regnorum Provincia-
rum, Civitatum, Dominiorum, & locorum uni-
versi orbis Christiani in suis quæcumque Diocesibus
& Territoriorum per has nostras literas, etiam pri-
mative quoad omnes alios, specialiter, ac perpetua la-
udes delegamus, ut super his contra prædictu[m]
simul, vel separatis in omnibus, prout in casu
Fidei, iuxta Sacrorum Canonum formam, necnon
Officii Inquisitionis huiusmodi Constitutiones, Pri-
vilegia, Consuetudines, & Decreta diligenter
curant, & procedant: & quos in aliquo ex ha-
iustismodi nefarioris excessibus culpabiles appearant
in eos pro criminum qualitate & circumstantia
suspensionis ab executione Ordinis, punitiōne in-
nescitorum, dignitatum & officiorum quamcumque,
ac perpetua inhabilitatis ad illa, necnon re-
ctis activa & passiva, si Regulares fuerint, ca-
lis, damnationis ad timentes, & carentes
in perpetuum absque ultra free gratia, aliquas pa-
nas decernant, eos quoque si pro debiti omni-
tate graviores penas meruerint, debas pre-
dictæ degradatione, Curia faciat punientias dant.

Addit §. 3. Dantes etiam facultatem Ven-
tilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus &
neribus Inquisitoribus, ne delictum tam en-
tame, & Ecclesia Dei tam perniciem, ob proban-
num defectum, impunitum, cum difficultate pro-
cessus, testibus etiam singularibus circumstanciis
presumptionibus, indicis, & alijs administratis, &
lēctione probatum esse arbitrio suo iudicandi, & Ca-
rica seculari ut praesertim, reum tradendum, si
pronuntiandi. Non obstantibus, (ut ait §. 6.)
omnibus, que dictis praedecessor in suis literis pra-
dictis voluit non obstat, ceteris contraria quibus-
cumque.

Denique §. 7. ad propositum nostrum fi-
lego; Mandantes omnibus Confessariis, ut suos po-
enitentes, quos noverint fuisse ab aliis, ut super solli-
citatos, moneant de obligatione denuntiandi solli-
citantes, seu ut praesertim tractantes, Inquisitorum
seu locorum Ordinariis prædictis: quod si his officiis
prætermissem, vel poenitentes docuerint non teneri
denuntiandum Confessarios sollicitantes, seu trahen-
tes, ut supra, iidem locorum Ordinarii, & Inqui-
sitiones, &c.

tores illos pro modo culpa punire non negligant &c.
Dat. Roma apud S. M. Maiorem sub anno Piscatoris die 30. Augusti 1622. Pontif. nostri anno secundo.

De hac obligatione denuntiandi vide apud Dian. integrum tractatum part. 1. in ordine est tract. 4. ubi plures causas desuper resolvit, quos, quia ad propositionem nostrum non pertinent, non examino, sed Lectori examinando res relinquo.

Progrediendo autem in opere incepto, à personis, quae obligantur sigillo Confessionis, transeo ad materiam sigilli, de qua instituo sequentes Conclusiones.

CONCLUSIO IV.

Cadunt sub sigillum directè mortalia in genere vel specie: venialia autem solum quoad species, frequentiam, & numerum; etiam publica, & illa, quæ penitentis dubius, vel formidans, narrat ut peccata, cum talia non sint.

Illud directè cedit sub sigillum, quod est directa materia Absolutionis. Et quid aliud est directa materia Absolutionis, quam peccatum? Igitur peccatum directè cedit sub sigillum. Cum autem sit duplex peccatum, mortale & veniale, & veniale non sit materia necessaria, sed libera; queritur: an solum mortale, an verò etiam peccatum veniale sit directa materia sigilli?

Et quidem peccatum mortale, tam in genere, quæ in specie, esse materiam gravem, ita ut peccaret mortaliter, qui diceret: *Talis penitentis confessus fuit mihi peccatum mortale, vel, Vnum peccatum fornicationis, nemo dubitat, estd etiam, quod facile contingere potest, non fōr respectu penitentis gravis infamia; quia semper est gravis injuria, & grave nōumentum respectu Sacramenti; à quo merito penitentis avertitur propter illam revelationem.*

Et eadem videtur ratio peccati venialis in specie, v. g. si Confessor diceret: *Petrus est mihi confessus mendacium iocorum, vel etiam in genere, Multa peccata venialia, aut, graviora venialia.* Quia, praterquam, quod subinde respectu penitentis posset esse gravis infamia, semper est gravis injuria, & grave nōumentum respectu Sacramenti; licet enim peccatum veniale non sit materia necessaria, euidem est materia sufficiens, & materia directa Absolutionis, qua licet non sit necessaria; est tamen valde utilis, & magni momenti in ordine ad

salutem. Potrò ab ea merito averteretur penitens, si talis revelatio foret licita; licet ergo peccatum revelatum in se non sit grave; attamen ipsa revelatio est gravis materia, quia impedit frequentationem tam utilis Sacramenti.

Non igitur audiendus Ledesma 2. part. 4. q. 11. a. 1. c. 5. ubi refert Suarez Disp. 33. hoc limitat, dicens: Si quis simpliciter revelat peccatum veniale, ita ut alii non intelligant, id facere ex Confessione, esse tantum peccatum veniale. Hec, inquam, limitatio est improbabilis, secundum Suarum loco mox citato; quia hoc non est peccatum mortale tantum propter scandalum aliorum, quod tunc oritur, quando intelligunt illam esse revelationem Confessionis; sed per se propter fractionem sigilli: quippe non solum fit odiosa Confessio ex eo, quod revelatur formaliter (ut sic dicam) sed etiam quod res ibi cognitæ revelentur: immo vel hoc solum, quod possint res ibi cognitæ revelari, facit Confessionem odiosam, quod magis ipsa revelatio?

Et vero, si revelatio peccati venialis per se loquendo solum est venialis, cur erit mortale scandalum aliorum? Non enim solent homines graviter scandalizari, viso peccato tantum veniali. Quin ex gravi scando fāpē colligitur ipsa gravitas peccati secundum se, ut patet in aliis materiis. Ergo similiter impräsentiarū, si homines graviter scandalizentur, quando sciunt, peccatum veniale revelari ex scientia Confessionis, signum manifestum est, ipsam revelationem secundum se esse peccatum grave.

Igitur directa revelatio peccati, nunquam est venialis ex parvitate materiæ, secūs ex inadvertitia vel indeliberatione. Voco revelationem directam, quando v. g. aliquis in terminis dicit: *Petrus fuit fornicatus; Petrus fuit mentitus &c.* & dico, omnem talem revelationem esse materiam gravem, adeoque peccatum mortale.

Potrò indirecta revelatio est, quando, tametsi non exprimatur persona, qua fuit confessa, tamen ita narratur peccatum confessum, ut alicui ingeratur suspicio personæ; qua etiam revelatio procul dubio graviter per se loquitur peccaminosa est: quia etiam per illum sit Sacramentum odiosum; ut videbimus Sect. seq.

Interim non videtur, quare hæc revelatio non possit esse venialis ex parvitate materiæ. Negari enim non potest (inquit Lugo Disp. 23, n. 71.) non consistere in indivisibili obligationem non loquendi de auditis in Confessione. Quia aliquando de illis licet loquimur, quando nullum est periculum manifestationis; aliquando est clarum periculum, & est grave peccatum ita loqui, aliquando vero potest esse adeo remotum periculum, ut licet melius

O o 2 effet